

Ірина ПІДЛУСЬКА
науковий керівник
к.е.н., доц. Михайлишин Л.І.
ІФННІМ ТНЕУ

РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ В СИСТЕМІ ФАКТОРІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Аналіз європейського розвитку свідчить про тісний взаємозв'язок між процесами демократизації та економічного зростання: не може бути стабільної демократії в країнах з низьким рівнем економічного розвитку. Європа була і залишається одним із провідних центрів світової економіки. Її сумарний ВВП становить майже 30% світового. Вона утримує лідерство у світовій торгівлі, за обсягами золотовалютних запасів та іноземних інвестицій.

Аналіз п показників розвитку країн-учасниць ЄС дає можливість підсумувати, що в загальному економіка ЄС в 2012 році зросла 0,3% (температура росту ВВП), показник ВВП на душу населення в середньому по ЄС склав 35100 Євро. Що стосується розподілу факторів економічного зростання то 73,4% ВВП акумульовано сферою послуг, 24,7% - промисловість, 1,8% - Сільське господарство. Інфляція в середньому по країнах ЄС становила 2,6% в 2012 році, а безробіття досягло 10,3%. Порівнюючи всі ці показники з макроекономічним розвитком України, як кандидата на членство в ЄС, варто відмітити, що всі вони суттєво випереджають економіку нашої країни, виняток становить лише показник безробіття рис. 1.

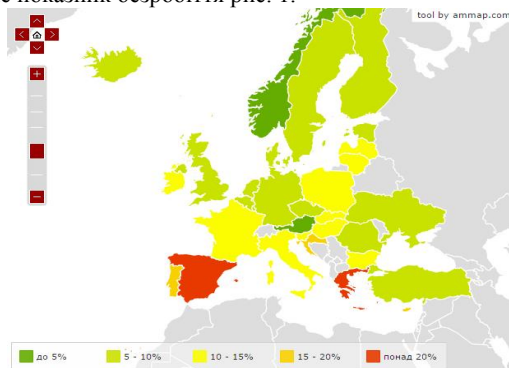

Рис. 1 Рівень безробіття серед країн ЄС та України

До основних причин виникнення безробіття належать: постійний науково-технічний прогрес, який впливає на вивільнення робочої сили; обмеженість попиту на товари і послуги, що спричиняє згорання виробництва; нерівномірність розвитку продуктивних сил в національному господарстві, що зумовлює низький рівень залучення трудових ресурсів до виробничого процесу, тощо.

Як видно з рис. 1. найменший рівень безробіття у березні 2013 році зафіксовано у Норвегії – 3,7% та Австрії – 4,9%. Невисокий він у найбагатшій економіці серед країн ЄС – Німеччині 5,4%. Найвищі показники серед країн південної Європи - Греції та Іспанії 26,6% та 26,8% відповідно, а також Португалії – 17,6% та Кіпру – 15,1%. Рівень безробіття у Франції – 10,8% є відзеркаленням середньостатистичного серед 27 країн ЄС – 10,9%. Серед інших великих країн ЄС, Велика Британія, на відміну від Італії, має кращий показник рівня безробіття 7,7% проти 11,9%. З пострадянських країн найкращий стан зайнятості населення в Естонії – 8,7% безробітних, а нещодавно прийнята до ЄС Хорватія має високий показник безробіття – 16,6%.

Після ознайомлення з географією рівня безробіття серед країн ЄС, розглянемо показники динаміки за липень 2012 – травень 2013 років, яка виражає ефективність боротьби урядів європейських країн з даним соціальним явищем. Загальний показник росту рівня безробіття серед країн ЄС протягом останніх 11 місяців становив 0,5% (з 10,5% до 11,0%) (рис. 2).

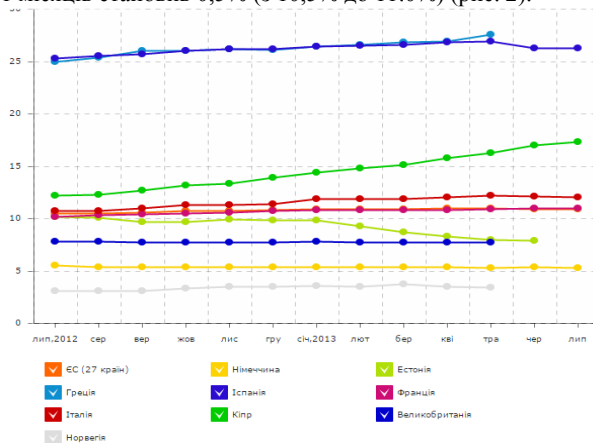

Рис. 2. Динаміка безробіття серед країн ЄС

З наведеної вище діаграми чітко видно майже пряму відповідність показників рівня безробіття у Греції та Іспанії, який становив у липні 2012 року 25,0% та 25,3% відповідно, а в травні місяці 2013 року в обох країн зріс до 26,9%. Серед країн ЄС, які демонструють явну негативну динаміку – Італія, ріст безробіття за останніх 11 місяців зафіксований на рівні 1,5% (з 10,7% до 12,2%), дещо кращий стан справ у Франції, показники якої найбільше наближені до загальноєвропейських та становлять 0,7% росту (з 10,2% до 10,9%), а лідером за зростанням показників безробіття є Кіпр 4,1%, частка безробітних якого ще у липні минулого року становили 12,2% а вже у травні 2013 – 16,3%. Не велику, та позитивну динаміку демонструє Німеччина в якій рівень безробіття не піднімався жодного місяця протягом досліджуваного періоду, скоротившись з 5,5% до 5,3%, а також Велика Британія з 7,8% до

7,7%. Найкраща динаміка серед Європейських країн в Естонії, яка продемонструвала зниження рівня безробіття на 1,9%, з показника 10,2% до 8,3%, що також стосується інших прибалтійських країн, які демонструють позитивну динаміку.

Розглянувши показники географії та динаміки рівня безробіття в Україні та країнах ЄС, можна зробити кілька висновків. Поширення безробіття в Україні та ЄС прямо залежить від існування великих індустріальних центрів та економічної активності територій. В Україні на відміну від європейських країн вагомий вплив має сезонне безробіття, про яке чітко свідчить динаміка показників, адже в жодній з країн ЄС (в тому числі й туристичних Греції, Португалії, Іспанії та Кіпру) не було виявлено явної сезонної циклічності рівня безробіття, в той час як в Україні офіційне число зареєстрованих в залежності від пори року різниться в півтора рази. Також отримана динаміка свідчить про значний рівень прихованого безробіття в Україні, яке зменшується в літню пору року в результаті тимчасової зайнятості населення в різних галузях, де роботодавці не фіксують офіційного працевлаштування а також за кордоном. За даними представництва Міжнародної організації по міграції (МОМ) в Україні 6,5 мільйонів громадян України працює за кордоном, які становлять найбільшу частку з категорії "прихованого безробіття".

Рівень безробіття серед 27 країн ЄС протягом останнього року виражає чітку закономірність росту у південних країнах ЄС, стабільну контрольовану ситуацію серед найвпливовіших країн європейського співтовариства та значний спад рівня безробіття у прибалтійських країнах, забезпечення загальних показників росту безробіття в ЄС на рівні 0,5% в основному за рахунок Іспанії, Греції, Кіпру та в незначній мірі Італії. Інші світові економічні центри демонструють спад рівня безробіття, наприклад у США він знизився на 0,7% до 7,6%, а в Японії на 0,2% до 4,1%.

Список використаних джерел:

1. Інформаційний портал Інфо-лайт - [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://unctad.org/en/publicationslibrary/wir2013_en.pdf.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України - [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Ірина МИЦАК
науковий керівник
к.е.н., доц. Михайлишин Л.І.
ІФНІМ ТНЕУ

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ

Процес підвищення конкурентоспроможності економіки та перехід на інноваційний шлях розвитку є ключовим завданням державної економічної політики, головною метою якої є створення передумов до вступу України в ЄС